نمره ۱۸۹ ایکنجی دوره

جمعه ۱۳ اردیبهشت ۱۳۲۵

آذربایجان

بو روزنامه آذربایجان دموکرات فرقه‌سینین اورغانیدیر

مدیر :
فتحی خشگنابی

اداره‌میز محلی ستارخان خیابانی

قیمتی ۵۰ دینار

آبونه	ایللیک	۱۲۰	ریال
۶	آیلیق	۶۵	ریال
۳	آیلیق	۳۵	ریال

خلقیمیز دانیشیر

خلقیمیز طلب ایدیر!

آذربایجان خلقی اوز مقدراتینی حل ایتمک ایچون طهرانا گوندردیکلری نماینده‌لردن آذربایجانین بو گونکی اجتماعی شرائطی ایله تطبیق اولماغا قابل اولان ایسته‌کلرین تأمین اولماسینی اونلاردان گوزله‌ییب و صبرسیزلیکله طلب ایدیرلر.

بیز آذربایجان‌دا یارانمیش نهضتین ۸ ولدیغینی دیمگه احتیاجلی اولمیاراق آنجاق قید ایتملی‌ییک که بو گونکی آذربایجان کئچمیش آذربایجان ایله مقایسه اولینا بیلمز، ۲۱ آذردن بو طرفه اولکه‌میزده وجوده گلمیش دگیشیکلیکلر، بوتون اجتماعی ساحه‌لرده وجوده گلمیش سریع تغییرلر هامیسی خلقیمیزین اراده‌سینی بو کسکینلیگیندن حاللی نمونه‌لر اوله‌راق ایدیکی خلق حاکمیتی اساسلاری اوزه‌رینده قورولموش دولتیمیزین محکم‌لیگینی و آذربایجان خلقینین اوز. اوزینی اداره ایتمک قابلیتین اثبات ایدیر...

شبهه‌سیز نماینده‌لریمیز خلقیمیزین ایسته‌کلرینی تماملیه نظرده دوتاجاقلار.

بو ایسته‌کلرین حیاته کئچمه‌سی ایچون بوتون آذربایجان خلقی نماینده‌لرین آرخاسیندا دورمیشلار، آذربایجان خلقی هله مذاکره‌یه باشلامامیشدان قاباق اوز طلباتینی حیاته کئچیرمه‌سی ایچون لازمی شرایطی یاراتمیشدیر.

طیاره میداندا خلقیمیزین اراده‌سینی تمثیل ایدن مشایعتچی‌لرین گورولتولی سسلری نین انعکاسی هیچ‌وقتینده اونودولا بیلمز، خلق اورادا نماینده‌لره اجازه ویردی که اونلارین طلباتینین حیاته کئچیرمه‌سی اوغروندا آذربایجان خلقینه دایاناراق لازم بیلدیکلری دانیشیقلاری آپارسینلار، صونرا اونلار قید ایتدیلر که: «بیز آزادلیغیمیزی آلدیغمیز و ملی حکومتمیزی قوردوغوموز کیمی ده ساخلیاجاغیق!»

آقای پیشه‌وری‌نین خلق قارشی‌سیندا سویله‌دیگی نطقی ایسه نماینده‌لرین اوز وظیفه‌لرینی نه کیمی مقدس سایمالاریندان جانلی بر مدرکدیر. نماینده‌لر حس ایتدیلر که اونلار دییه‌ن سوز ۵ ملیون آذربایجانلیلارین سوزی‌دیر و ۵ ملیون آذربایجانلی ایسه اونلاری حیاته کئچیره‌جکدیر.

ایندی آذربایجان خلقی نماینده‌لر طهران‌دا اولارکن نه اونلارا اوز تاپشیریقلارین ویریرلر، هر طرفدن تلگراف اولینور که خلق اوز حاکمیتی، اوز حقوقلارینی، آزادلیغینی، دیلینی، اولکه‌سینی حفظ ایده‌جکدیر.

بو او دیمکدر که داها آذربایجان کئچمیش آذربایجان دگلدر: بو او دیمکدر که خلق اوز آزادلیغین مقدس سایر: بو او دیمکدر که هامو اوز نماینده‌لرینین دالیندا دوروب و آذربایجانین ملی حاکمیتی هر زاددان محترم بیلیر...

یاشاسین قهرمان خلقیمیز!

یاشاسین خلقیمیزین اراده‌سینی تمثیل ایدن آذربایجانین قهرمان اوغلی پیشه‌وری!

فتحی خشگنابی

ایران ما روزنامه‌سیندن ترجمه

تاسف گتیره‌ن

بیر واقعه

کارگرلرین اوستینه ژاندارملارین آتش آچماسی

دونن صبح نه زمان که تهرانلیلار کمال شور و هیجان ایله آذربایجانلی قارداش لاریمیزین نماینده‌لرینین ورودینه منتظر ایدیلر هامو امیدوار ایدیلر که قوام‌السلطنه دولتی‌نین حسن تدبیری. آذربایجانلی قارداشلارین سمیمی شهامت و ارادسی بو گونکی ایران تاریخینده تازه بیر یول آچاجاق بو موقعده... تاسف آور بیر واقعه اوز ویردی. بیزیم نظریمیزده چوخ اهمیتلی‌دار و گرک‌ده دولتی مقاملار جدی تعقیب ایتسینلر.

دونن صبح‌دن مختلف دسته‌لر خارجی روزنامه‌چیلری وداخلی آزادیخواهلار و سایر علاقه‌مندلر مختلف وسائل ایله مهرآباد طیاره میدانینه طرف گیدیردیلر، بیر عده روزنامه ساتانلار، دوچرخه‌لری ایله گوب و بیر چوخ کارگرلر پیاده حرکت ایلمشدیلر.

بو حرکت اوزی ایران ملتینده اولان احساساتدان بیر نمونه اولاراق بونلارین بیر بیرینه علاقه‌لرینی نشان ویریردی.

همین احساسات نشان ویریردی که آذربایجان اهالیسی محکم رشته‌لر ایله ایرانین سایر جماعتی ایله باغلی دور.

بیله ایکن بیر چوخ زهرلی و مغرضانه شایعه‌لر که آیریلماق و تجزیه‌دن صحبت اولاردی یئرلویسوردی. بو احساساتین بیر نمونه‌سی دخانیه کارگرلرینین حرکتی ایدی که ایسته‌ییردیلر طیاره دوشرگه‌سینه گتسینلر. دخانیات اداره‌سیندن بیر آز بویانا بیر نفر یئنی بوش ژاندارم ایسری نیچه نفر ژاندارم ایله اونلارین یوللارینی کسوب گتمکلرینه مانع اولورلر. نتیجه‌ده ژاندارملارین هلیکی اثرینده کارگرلردن بر نفر اولوب آلتی نفر داخی یارالانیر.

بو خبرین یایلماسی شهرده گوزلنیلمیین شور و هیجانه سبب اولوب آز قالیر که بر جدید تشنج ایله نتیجه‌لنسین. حتی دخانیه کارگرلری بر نیچه دقیقه‌لیک ایشدن ال چکوب ایستیورلر که بویوک بیر تظاهرات ایتسینلر شورای متحده‌نین راهنمالیگی و دستوری ایله بو اقدام‌دان جلوگیرلیک اولور تا بوندان داها آرتیق تاسف اولوناجاق نتیجه ایله نتیجه‌لنمه‌سین.

ییلیمسی ۳اینجی صحیفه‌ده

آذربایجانین مختلف طبقه‌لری

طرفیندن تهرانا گوندریلمیش نماینده‌لره تلگرافلار

§§§

آذربایجان خلق قوشونلارینین افسرلری طرفیندن

تهران آذربایجان ملی حکومتینین و آذربایجان خلقینین حرمتلی نماینده‌لری نین هیئتی آذربایجان خلقی ایللردن بری آرزو ایتدیگی ملی حکومتین تشکیل ویریب و ملی قوشون تشکیل ایتدیکده آذربایجان خلقینین آزادلیغینی تامین ایتدی.

او محترم هیئتدن تقاضا ایدیریک که: آذربایجان ملی دولتینین رسمیتی و آذربایجان خلقینین آزادلیغینین دایاغی و ضامنی اولان ملی قوشونون رسمیتی - آذربایجان خلقینین تاپشیرقلارینی یوزده یوز حیاته گچیرمه‌سیله برابر هر بیر قرارداد ایله آذربایجان خلقینین آزادلیغینین و سعادتینین ضدی و یا آذربایجان خلقینین حال حاضرده باشلادیغی جدی اصلاحاتین مانعی اولا جاق امتناع ایتسونلر.

بیز افسرلر او هیئتی امن ایدیریک که آذربایجان خلق قوشونلاری جوان اولادینا باخمیاراق آذربایجان ملی حکومتینین حفظ ایتمگه و آذربایجان خلقینین آزادلیغینی تامین ایتمگه حاضردیر.

آذربایجان افسرلری طرفیندن:

ژنرال پناهیان- ژنرال ابراهیم زاده - سرهنگ صفوی- سرهنگ آخوندزاده - سرهنگ لطیف زاده- سرهنگ شرقی- سرهنگ اسدی- سرهنگ گنجری- ماژور آگهی- ماژور دانش- ماژور طهرانی- باش لیتنانت قادر- باش لیتنانت محمودی- لیتنانت طهیری- لیتنانت عباسعلی زاده لیتنانت تیمور زاده - سلطان طباطبائی - سلطان قاضی - سلطان جدی- سلطان عنبری- سلطان قریشیان- سلطان جودی- سلطان زرینخت- باش لیتنانت ابراهیم زاده- سلطان سلیمی- سلطان ولا- سلطان شیور- لیتنانت مستجاب الدعوه لیتنانت بشکرل- باش لیتنانت فهمی- سرهنگ مرشدی - ماژور حلمت ری - باش لیتنانت مرقیان- باش لیتنانت شرقی باش لیتنانت آسوده - لیتنانت فروزی- سلطان قریشیان- باش لیتنانت اسبقی- باش لیتنانت تندرست.

حربی افسرلیک طلبه‌لری طرفیندن

تهران - آذربایجان خلقینین گوندردیگی حرمتلی هیئتی و اونون رئیسی باش وزیر پیشه‌وری‌نین حضورینه اوزی: تبریزده نشر اولینان آذربایجان - آزادملت - یئنی شرق و طهراندا نشر اولینان رهبر - نجات ایران و ایران ما روزنامه‌لرینه.

بیز آذربایجان خلق قوشونلارینین حربی افسرلیک مکتبینین طلبه‌لری: محترم هیئت اعزامی‌میزدن ایران حکومتی ایله آذربایجانین آزادلیغینین و ملی دولتین حفظ اولونماسی ایچون خلاصه خلقیمیزین سعادتی و آرزولارینی مذاکره‌سی ایکنجی دفعه اولاراق نماینده‌لریمیزدن خواهش ایدیریک، آذربایجان خلقینین ایندی‌یه کیمی ایتدیگی طلب لری نین بارسینده ذره قدر اولورسا اولسون مرکزی حکومت ارفاق ایتمه‌ییب، بو سوزایله برابر اوز محترم نماینده‌لریمیزی امین ایدیریک که بیز آذربایجانین ملی حکومتینین زمانیندا تربیه تاپمیش یئنی افسرلر بیر قطره قانیمیز قالانا قدر یوردومیزی و ملی منافعیمیزی قوروماغا حاضریق.

حربی افسرلیک مکتبینین طلبه‌لری طرفیندن:

طوفان روئین دز - علی ایلوچ - اسماعیل برادری - یدالله شریفی- رحیم عمرانی - میراحمد حسنعلی- تقی سقرچی ملک ملکلام - حمید حمیدا - جبار داوری توزی - شیرویه عبادالهی - حسین قره آغاجی - سلطان جدی.

ییلیمسی ۲اینجی صحیفه‌ده

www.iran-archive.com

اول صحیفه‌دن بقیه

دموکرات فرقه‌سینین تبریز شهرینین ۸نجی حوزه عضولری طرفیندن

تهران . آذربایجان ملی حکومتینین و آذربایجان خلقینین نماینده‌لری و اونون رئیسی باش وزیریمز آقای پیشه‌وری .

اوزی : تبریزده نشر اولان : آذربایجان . آزادملت ینی شرق . تهراندا : نجات ایران . ایران ما . مردم . رهبر . ظفر . داد . رستاخیز ایران روزنامه لرینه .

بیز دورت یوز بئش نفر ۸ نجی حوزه کمیته‌سی عضولری خانلار . کیشیلر سیزدن اوز ملاقات و مذاکره لرینیزده آذربایجان اوغول لارینین قانی بهاسینا آلدیغیمیز ملی حکومتین و الده ایتدیگیمیز آزادلیغین حفظ اولماسینی طلب ایدیریک . بوتونلا برابر ایراندا دا دموکراسی و آزادلیقدان دفاع ایدیب دموکراسی حکومتین یارادیلماسینی ایستیریک . بویولدا تاریخلر بویی ایران خلقینین آزادخواه لاری فداکارلیق ایتمیش و بنده ایده‌جکلر . داها دوغروسی بنی حیاته دوغری گیدن آذربایجان خلقی ایللر بویی آرزو ایتدیگی آزادلیق الده ایتمشدر . بو آزادلیغی دنیا دورد وقتجا ساخلاماسی ایچون بوتون وارلیقلاری ایله حاضردرلر .

آذربایجان دموکرات فرقه‌سینین تبریز شهرینین ۸ نجی حوزه عضولری طرفیندن :

حسین داورخواه. احمد قویدل . تقی شرقی . جلیل حداد . میرهاشم آرین . جدی . محمود خسروشاهی . خاقانی . موحدی . میرزا برستاری . اسماعیل علی‌زاده . سیدهاشم طباطبائی . ۸ نجی حوزه نین صدری . میرمهدی تقی‌زاده

. تبریز شهر کمیته‌سینین اوچنجی حوزه عضولری طرفیندن

تهران . آذربایجان خلقینین نماینده‌لری و ملی حکومتیمزین باش وزیری آقای پیشه‌وری .

اوزی : تبریزده نشر اولونان . آذربایجان . آزادملت بنی شرق و تهراندا : رهبر ـ ظفر ـ مردم . ایران‌ما . رستاخیز ایران . داد روزنامه‌لرینه

بیز سکیز یوز نفراوچنجی حوزه کمیته‌سینین عضولری آذربایجان خلقینین حرمتلی نماینده‌لرینه مخصوصا باش‌وزیر بیمز پیشه‌وری دن ملی آزادلیغیمزی و ملی دولتیمزی ایران داخلنده محفوظ قالماسینی و ایراندا حقیقی دموکراسی بیر دولتین یارانماسین بیز حرمتلی نماینده‌لریمزدن طلب ایدیریک بویولدا آذربایجان خلقی هر جور فداکارلیقدان مضایقه ایتمیه‌جک . کیمی بو آزادلیغی بیر قطره قانلاری قالانجدر

ساخلاماغا حاضردرلر .

آذربایجان دموکرات فرقه‌سینین تبریز شهر کمیته‌سینین اوچنجی حوزه عضولری طرفندن .

ایوب کلانتری ـ حسینعلی خورشیدی ـ محمدباقر سبحانی اسدالله اعتماد حسین محمد سلمانی . محمد حسین شوروی . تقی مهمانزاده ـ جواد کوباهی . احمد وطن خواه ـ حسین ستار ـ عباس‌پور . یوسف . ابراهیم . محمدعلی .

فرقه عضولری طرفندن

تهران . آذربایجان خلقینین نماینده‌لری و ملی‌حکومتینین باش وزیری پیشه‌وری .

اوزی : . تبریزده نشر اولونان : آذربایجان . آزاد ملت ینی شرق و تهراندا : رهبر ـ ایران‌ما ـ مردم . ظفر . رستاخیزایران . داد روزنامه‌لرینه .

بیز مین یوز نفر ۲ نجی حوزه‌نین شهر کمیته‌سینین عضولری . اوز محترم نماینده‌لریمزدن دانیشیق و مذاکره‌لرینده آذربایجان آزادلیغینین و ملی حکومتین ایرانین استقلالی حدودینده محفوظ قالماقینی ایسته‌مکله برابر بوتون ایراندا دموکراسی بر اصولین قورولماسینی و ایران ملتلرینین محفوظ قالماسینی دا سیز نماینده‌لردن طلب ایدیریک .

بویولدا آذربایجان خلقی . قوجالی . گنجلی . قادینلی . هاموسی بیر نفر کیمی حاضر و آماده درلار مین وز نفر فرقه عضولری طرفندن :

دکتر نصراله‌زاده باقری . حسن محمدزاده ایران تاج اسمعیل رحیمی . یدالله‌رزاقی . جعفر فدائی . مهرعلی‌نوبری دکتر باقری . جعفر قلحانی . جلیل قرجه داغی . طباطبائی رضا سیاح . کاظم کوزه کنانی .

کاکتاچی کارخانه‌سینین کارگرلری طرفیندن

تهران ـ آذربایجان ملی حکومتینین نماینده لری و اونون رئیسی باش وزیر پیشه‌وری . اوزی تبریزده نشر اولونان : آذربایجان ـ آزادملت ـ بنی شرق ـ و تهراندا نشر اولونان : رهبر ـ ظفر ـ مردم ـ ایران‌ما ـ رستاخیز ایران ـ داد روزنامه لرینه .

بیز سکگز یوز نفر کاکتاچی کارخانه‌سینین کارگرلری اوز حرمتلی نماینده لریمیزدن ملاقات و مذاکره لرینده جوان ملی حکومتیمیزین و ملی آزادلیغیمیزین ایران داخلینده و بوتون ایران ملتلرینین حقوقلارینین محفوظ قالماسینی ایسته‌مکله برابر ایرانین بوتون ایالت و ولایت لرینده آزادلیغین برقرار اولماسینی ایسته‌ییریک . بیز بش ملیون آذربایجان خلقی همیشه آزادلیغین پشتیبانی اولدوغیمیز ایچون ... بویولدا هرجور فداکارلیغا حاضریق .

... یوز نفر کارگرلر طرفیندن : مشهدی میرتقی ـ ... ابراهیم ـ محمدعلی ـ حسن قارا ـ مشهدی علی ـ ـ میرزا مهدی .

بقیه‌سی ۴ نجی صحیفه‌ده

حسن نصیرزاده

ملی مطبوعاتیمز

آذربایجاندا ملی حکومتین قورولماسی ایله . آذربایجان ملی مطبوعاتینین ترقی و تکاملی ایچون بیر انکشاف دوری آچیلدی . ایندیه قدر اوز آنادیلینده روزنامه ، مجله و کتابلاردان محروم اولان خلقیمیز آرتیق ملی مطبوعاتا صاحب اولمشدر . بو آزاجیق مدتده عمله گلمیش بویوک دونوش، مطبوعاتیمزین گله‌جک انکشافیندن پارلاق بیر نمونه دیر .

مطبوعاتیمیز فوق العاده ترقی ایتمه‌سی آذربایجان دیلینین ثابت درین و لیاقتلی اولماسینی ثبوت ایتدیکده فارس شوونیستلرینین آلچاق نظریه و افترالارینی سلب آرادان آپاردی . ایندی خلقیمیز اوز دوغما آنا دیلینده روزنامه مجله‌لری اوخویوب باخشی ... دوشونلر حتی آز سوادلیلار بیله روزنامه اوخوماغی اوزلرینه عادت ایتمشلر .

او دورکه ، آذربایجان ملتیمیز دو دفعه باغلیندان دوشه‌ره‌ک اونا دوران آختارارکن خلقیمیزین عاقللی غاصبلاری دوغرو . آذربایجان دموکرات فرقه‌میز ملی حکومت اوزو اولماسیندان قاباق بو حقده مقدس مرامنامه سینده مهم ماده لر قبول ایتمشدی .

چونکه هر بیر ملتین ترقیسی اونون مطبوعاتیله سیخی صورتده علاقه‌دار دیر . ملی حکومت قوروللاندان سونرا ایسه بو حقیقت حیاته گچیریلمه‌گه‌ده دیر .

هانه ارتجاع و استبداد آذربایجاندا آغالیق ایتدیگی اوناتدیغی زماندا نه بیر مبارز روزنامه لریمیز خلقیمیزین آزادلیغینی الده ایتمک ایچون ارتجاع واستبدادین ظالملرینه قارشی آماننیز و کسگین بیر سلاح اولموشلار .

آذربایجان خلقینین آنا دیلینده یازماغا اول دفعه قلم قویموش «آذربایجان» روزنامه‌سی ایستر برنجی و ایسترسه‌ده ایکنجی دوره سینده خلقیمیزین اورک سوزلرینی یازماقلا ارتجاع و استبداده قارشی باریشماز بیر مبارزه آپارمیشدیر .

بقیه‌سی ۳ نجی صحیفه‌ده

کارگرلرین حیاتیندن

علی‌اوغلی

سوواریلمیش پولادلار!

ـ ۵ ـ

ـ سرژانت منی گوردیکده یئریندن قالخیب نه‌چووو ! نه‌چووو! دییه ـ دییه منی اوز میزینه آپاردی . اونون منه بوجور مهربانلیق وترحم ایتمگی منده درین بیر تاثیرلر اویادارکن بویوک بیر هیجانا دچار اولدیم ، گراموفون چالیردی ، مین لرجه بدبختلیگیمین ایچینده آجی خاطره‌لریمی فکریمده مجسم ایده‌رکن سکوت حالیندا دایانمیش ایدیم ...

§§§

یولا دوشدیک !

قارانلوق بیر گنجه ایدی ، یاغیش یاغیردی ، من بوتون ورزلیا یامان دییردیم، ایسته‌ییردیم که بودفعه توزیمی ماشین ایله بیردرمه آتیب تولوم ـ قورتاریم ...

آخرنجی ... نه قارالیقدا گردنه‌لری و اوزون سافه لری دالیدا قو... دیم ، ماشینیمین بیر چراغی ایسه سینمیشدی . من او وقت بیر آرزو ایدیردیم ، اودا ماشینین یولدان چیخیب دره‌یه گیتمگی ایدی ، احتیاط سیزلیق ایدیردیم ایسه یولدان چیخمیردیم ، یولون قارانلوق اولماغی منی آز دیرمیردی ، سانکه منی بیر قوه رهبرلیک ایدیردی ...

گنجه بروجردده قالدیق .

بروجردین سویوغی چوخ شدتلی در . من سحره کیمی ایشیکده قالیب واوسویوغون قاباغیندا تیترمیردیم ، منجه بیر دفعه عمریمده بوندان سونرا گرسیده یاتماغیم محال بیر ایش ایدی .

ایندی اوجور سویوقلاردان گورسم حتما تولده‌رم ، اما او وقت تولمه‌دیم .

«ظهرالدا»

گنجه طهرانا یتیشدیم ، تکلیفیم معین در ، دوز در که ماشین آشیرماق تصادفی بیر ایشدر و کاپیتان کامواداده‌لرله ماشینلارین آشماغینین شاهدی اولدیغی ایچون منیم ماشین آشیرماغیمین اهمیتی یوخدر ، فقط بیر موضوع منی گیره سالمیشدی ، اودا شیخ کامواتین «خلیل خانین» منیم اوستیمه گوزلرین قیجیتماغی ایدی ، احمده دییمیشدر که اللی تومن ویرسین من بیر جور آلیمیم که اونوجیخارماسینلار ...

منیم جیبیمده بیرقران پول وارایدی ، ایکی دفعه سوایچدیم بو بیر قران دا اوتاناز ـ اوتاناز قورتاردی ، ایندی تهران ایدی ـ منیم جانیم ! من مایل اولان صورتده تبریزه مجانی صورتده گله‌بیلردیم ، اما تبریزه گلمک منیم ایچون چوق چتین ایدی ، لباسیم ، باشماغیم یوخ ایدی ، اوندان علاوه تبریزده ایسه منیم منزلیم وهیچ بیر بشریم یوخ ایدی که اورا یا پناه آپارا ایدیم ، فقطبیر عده قوحوملاریمدان وتانشلاریمدان تبریزده وار ایدیلار که منی گوردیکده شمات ایتمگه باشلیاجاق ایدیلار ، اوندان سونرا کنده ایسه گنده بیلمزدیم ، آتام قاییه گیلده ایدی ، آتام ایسه نازده‌دن اربابیمیز گیلده آیدا ۱۵ تومن مزد ایله قاپی نوکری اولماغا مجبور اولمیشدی ، ارباب‌لره آتامین ۸۰ ایللیک عمرینین نتیجه‌سینی بیر ساعتده آلیب و توزیبی ده ۵ تومن ... ایشله‌دیردی .

ملی مطبوعاتیمیز

«وجودت» ، «ادبیات صحیفه‌سی» و «آذربایجان» اولدوقلاری ، مجله‌سی دلمی یوروشادان ارتجاع و استبدادا قارشی مبارزه آپاریردیلار .

بو مبارز روزنامه‌لر آذربایجانین مطبوعات تاریخینده قیزیل خطلرله یازیلماغا لایقدیر .

آذربایجاندا ملی حکومتین قورولماسی آذربایجان مطبوعاتینین انکشافینه وار قوّه‌سیله کمک ایتمه‌سیله برابر همین بوخاریداکی روزنامه و مجله‌لرینی داها موفقیتله ایشله‌مه‌سینه امکان یاراتدی . آز بیر مدتده تبریز و آذربایجانین ولایت مرکزلرینده نئچه روزنامه و مجله‌لر چاپ اولونماغا باشلاندی .

بونلاردان چوخ موفقیتله انکشاف ایدن ارومیه‌ده نشر اولونان «ارومیه» زنجاندا «آذر» میانادا «وطن» تبریزده «آزاد ملت» «علیه» «شفق» «شاعرلر مجلسی» مجله و روزنامه‌لرینی گوسترمک اولار .

روزنامه و مجله‌لر(ین) باشقا اولاراق آنا دیلینده چوخلی مقداردا کتابلاردا بوراخیلمیشدیر .

بونلارهامیسی آذربایجاندا ملی مطبوعاتین انکشاف ایتمه‌سینی جانلی گوستریر .

بو بویوک موفقیتلر بیزی قانع ایده بیلمز بیز مطبوعاتیمیزین انکشافی ایچون داها دا چوخ و یورولمادان چالیشمالیق که مطبوعاتیمیز [illegible]

ایکینجی صحیفه‌دن باشی

استبداد و ارتجاعین بوتون حیله و ظالملیقی نظرده چاتدیرماغا موفق اولموشدور .

«آذربایجان» روزنامه‌سیله برابر مبارز روزنامه لردن «بی‌شرق» ...

مدرسه‌ [illegible] اولدیغیندان ان اوجا تحصیل گورمک بیله علم ، فن و صنعتدن بیر‌شئی اولاردیلار ، اوتا گوره اوگدانی مدرسه‌لری قورتاراثلار جامعه‌نین جنگینده آغ‌بویوک اولمالاردان باشقا بیرشیئه یارامازدیلار .

یولی ، ثروتی اولمادیغیندان یا گرک اداره‌لرده کاتب و بیر قهوه‌خانه‌ده شاگرد اولاردیلار ویا کوچه‌لرده یولسوز سوسانماغی اوزونه صنعت ایتمردی .

اف لک دولتلی بالالارینین حقی و اونون و خانمینین دوغجاسینی حساما داشان بالاستثناء اللک ایدین بو جور آغاغی طبقه‌نین حیسه و کلسه‌ده یازیلماغا گیدون کاتب اوغلی ایدی .

اما ایندی حوان ملی دولتمیزین سایه‌سینده آذربایجان ملتینین سوز اللک آرزو و امیدلری اوز یرینی آلدی . سوادسیزلیق خلقی آرا سیندان آپارماق ایچون (سواد کورسلاری) سونرا داوسم تحصیل گورمک ایچون اختصاصی‌ده‌رسلاری ، و خلق قوشونلاری سربازلاری ایچون هر رشته‌ده تحصیل کورسلاری آچیلمیشدیر که ، بیر سرباز وظیفه‌سی اوز خدمتی قورتاریب سربازخانه‌نی ترک ایدن وقت بیر مدرسه‌ده عالی تحصیل گورمش بیر محصل کیمی ، هم سوادلی ، هم ده بیر تخنیکی اصوللارلا صنعت صاحبی اولوب و هر بیر رشته اشده‌بیلگی سی آرتیق اولاجاقدیر .

جوان ملی دولتمیز اوزون ایللر بویی ارتجاعی و استبداد بویوندوروقی و اوجهتدن ده علمسیزلیکدن قارا پرده‌سی آلتیندا گیری قالان خلقمیزی یاخین بیر گله‌جکده علم ، فن و صنعت صاحبی ایده‌جکدیر .

ایندی‌دن آیدین گورونمکده‌دیر .

ملی دولتمز مین یاشاسین .

[illegible]ین ملی حکومتیمیز

بونون اگرده هیچ بیر صنعت‌ده الیندن گلمز ایدی آتاسینین کاتب اولدیغیندان سرمایه قویوب بیر دکان دا دایر ایده‌بیلمز ایدی ، او زمان او بیچاره [illegible] عائله‌سینده‌ اولدیغیندان [illegible] طرف [illegible] طرفه [illegible] اداره‌لردن برینه گیرمکه جان آتاردی ، هیچ بیر اداره‌ده او بدبخت ایچون یرده قالماز ایدی ، چونکه اوبیچاره آشاغی طبقه‌دن ایدی ، یولی پارتی‌سی اولمادیغیندان تمام چالیشیب چاپالاماسی هدره گیده‌ر ایدی ، اوندان علاوه ، ارتجاع دولتینین بوتون اداره‌لری و موسسه‌لری مرتجع و یوخاری طبقه‌لرین انحصارینده ایدی ، ده‌ده‌ن - بابادان بوتون اداره‌لری تا وکیل‌لیک و وزیرلیگه قدر اوزلرینین و آتادان هله دوغولمایان بالالارینین آدینا قدرت الیله قباله ایتمشدیلر . آذربایجاندا بیر اداره‌ده بیر ایشماماندان سونرا چاره سیز اولاراق ، تمام بدبختلیگمزین منبعی اولان تهرانا طرف یولا دوشری . تهرانا وارد اولان کیمی هر جور ایشین اونون ایچون حاضر و مهیا اولدیغنی خیال ایدیردی . تهران گوره‌ندن سونرا او بدبختین بشیمانچیلیغی یوز قات داها آرتاردی ، چونکه اورانین رشوتی و مصرفی اوزی کیمی داها بویوک ایدی ، او- نون یولی دا اولمادیغیندان اوز یوردی یوواسینا گیری دونمیوک قابیسی قالدلینا دوشوب اوز خانواده‌سینین حسرتینه یانا . یاخیلا جوان وقتینده تهراندا و یا خود سایر شهرلرده همیشه‌لیک قالماغا مجبور اولارایدی .

چوخ وقتلر بو بدبخت آشاغی طبقه اوشاقلارینین تحصیلی و سوادی یوخاری طبقه‌نین اولادیندان داها دا یاخشی اولدیغی حالدا و ایندکی تصدیقیله برابر آج قالماق قالاراق یا بیر رستوراندا و یا بیر قهوه خانه‌ده شاگرد اولوب مدرسه‌ده تحصیل زمانیندا جوانلیق آرزو ، امید و شیرین خیالاری همان قهوه‌خانه‌نین قارانلیق بوجاغیندا ابدی اولاراق قویلاردی اوزمانین [illegible]

دقت !

آنامین دیدیکلری

۲۰۰ صحیفه ده

عشق و محاربه

یازانی : فتحی خشگنابی

چاپ آلتیندا در و تیزلیکله نشر اولوناجاقدیر

وطن دیلی

بیرینجی کتاب

ابتدائی کلاسلار ایچون

نشر اولدی — عمده ساتیلان یری معارف مطبعه‌سی

ش ۶۳ ۱ — ۳

کارگری منده او بیری «ترک‌لر کیمی» عبرانیا دا اوی ترکه ! بیا ، اینجا ! این آهنه را برمیداری بیزاره ملوی فرشباف زاده ، آن ماشین را هم تمیز - تمیز به خورده هم ذغال بیار اینجا ... » دیه‌ردی

§☆§

من اورایا گلدیگیم ایلک گوندن صنعتی بیر محوطه ده یاشاییردیم ، فنی ایشلره علاقه‌م اولدیغی ایچون هیچ بیر زاددان یورولماییردیم ، گیره‌وه تایاندا اوستا ایشچی‌لرین باشی‌اوسته دوروب اونلارا باخیردیم . بیر آی کئچه‌میشدن من موفق اولدیم که نظافت ایشی اولمایان موقعلرده بیر نفر تبریزلی جوان ایشچی‌نین الی آلتیندا ، یعنی شاگردلیگینده ایشله‌ییم . بونون آدی حسین فرشباف زاده ایدی ، چوخ نجیب [illegible]

دوشنبه گونی بهمن آیینین اون بیری ۱۳۲۲ ده من سوپورگه‌چیلیک سمتی ایله مشهدی حسنین قسمتینده ۳۳ ریال گونده‌لیک مزدایله ایشه گوتوریلدیم .

۵ — ۱۰ گون کارخانه ده سوپورگه‌چیلیک ایتدیکدن سونرا مشهدی حسین منی دمیریونولان ماشینلار (تراشکارلیق) کارخانه‌سینده نظافتچی‌لیگه تعیین ایتدی . منیم ایشیم بوایدی که ماشینلاری تمیزلردیم ، یونولموش دمیرلرین کیچیک کیچیک پارچالارینی کیچیک دمیر ارابه‌لره ییغیب ایشیگه گوتوردیم ، بویوک صفحه تراش ماشینینده یاتاقان یونیلان قولان ده ریخته‌گری (مزنه‌ریلینق) کارخانه‌سیندن یاتاقانلاری تیره‌ردیم ؛ اوتوموبیل ایله آغیر دمیرلر کارخانه‌یه گلنده او بیری کارگرلر ایله بیرلیکده اونلاری حمل ایده‌ردیم

اوستا ایشچی‌لرده داش کومور گتیریب اونلارین یانیندا [illegible]

من ایشله‌ییم کارخانه منی بیر کارخانه ایدی که [illegible] [illegible]

[illegible] بیری چوخ‌دان [illegible] اولرینه گیتمگه مجبور

[illegible]

گتیره‌ن بیر واقعه

[illegible] گوره [illegible] صفاری [illegible] جدیت ایله [illegible] ایچون چالیشیرمش [illegible] ژاندارم کوچوک [illegible] دستور ویریرمش [illegible] کارگرلرین هجومونه

مقاومت ائتمه‌سینلر. مذکور ژاندارم افسری طاهرا آقای رئیس نظمیه‌یه اهانت ایتمه‌مک اوچون دستورینه عمل ایتمیر. بونا گوره‌ده آدام اینانیر که آقای ستوانین بیر مرموز ماموریتی وارایمیش.

سرهنگ صفاری گیدندن سونرا کارگرلر طاهرا ۴۰ یا ۵۰ نفردن آرتیق دگل‌ایمیش‌لر آقای صفاری نین سفارشی‌نین خاطر جمع لیگینه حرکت‌ایدیرلر ولی ژاندارم افسری گئده اولارین قاباقینی توتوب گیتمه‌لرینه مانع اولور نتیجه‌ده ایش دانیشیق دان آقای افسرین آتش فرمانی‌ویرمه‌سینه چکیر ژاندارملارین تفنگ‌لری که قبلا دولو و حاضر ایمیش شلیکه باشلیر شلیک نتیجه‌سینده بیر نفر اسمعیل آدیندا کارگرین گولله‌آغزیندان دگیب بینی سوورولور و آلتی نفر داخی یارالانیر اولاردان

بیر نفری داخلی رازی مریضخانه‌سینده اولوب قالان بش نفر هیبا مریضخانه‌سینده تحت معالجه‌ده درلر بو خبر یاییلاندان سونرا و دوگاهدا اولان داخلی و خارجی روزنامه نین‌لردن بیر چوخی ساعت اون بیرده واقعه محلینه گئدورلار. یول اوزونو طیاره دوشرسندن تا شهره کیمی چوخ یرلرده مسلح ژاندارم‌لار چوخه چوخه دورمشدیلار و بیر بویوک عده جمعیت پیاده اولدوقلاری حالدلیدا اا طرف‌حرکتده ایدیلر، واقعه محلینده بویوک بیر ازدحام جمع لشمشدی قان توکولن یرلرده داش کوماسی قورموشدولار تا جنایتین اثری ایتمه سین نیچه نفر کارگر اثارین ایتمه سی ایچون نیچه نفر نظمیه افسری ایله قاراوول چکیردیلر.

چون تولی‌نین جنازه‌سی اکبر آباددا حزب توده قوللوبه آپاریلمشدی روزنامه مخبرلری اورا گدوب جنازه‌نی یاخندان گوردولر تولی کارگرین آروادی و ایکی بالاجا اوشاقلاری و بیر چوخ کارگرلر عصبانی بیر حالده بیر طرفده دورمالدا ایدیلر جنازه که عدقیه گل‌لری‌ایله اورتولموشدی باشقا بیر اوطاقدا ساخلانیردی. اصل مسئله

بوردادیر که مقتول یاشیدان وورولموشدی بو بیوواقعه که بیر امداز [illegible] لازم [illegible] حالدا گزلدی آیاق طرفدن آتیلابدی نه باشدان بو ایش اوزوده گوسترر که بو ایشی عمدی اولاراق [illegible] و بو ایشده مین [illegible]

او وقتیکه روزنامه مخبرلری ساعت ۱۱ دوره‌لرینده طیاره میدانینا قییدیردیلار ژاندارم دسته‌لرینی کامیونلارا یغمیشدیلار چونکه یول اورونی آرتیق ژاندارم گوروکموردی بو وقت روزنامه چی لردن بیریسی شوخلوق ایچون دیدی:

بولارین ایش‌لری داها یوخدور وظیفه لری نیچه نفر کارگر اردن تولدورمك ایدی اودا انجام تاپدی.

آلیبان خبرلره گوره مذکور نایب و نیچه نفر ژاندارملار توقیف دورلر احتمال دانیشدیرلسین‌لار.

بیزیم نظریمیزده بو عادی بیر موضوع دگل گرگ مزده سهل سایمسین اوندان تورتی که بو بیزیم نظریمیزده بیر سوء قصد عمدی و قوام السلطنه دولتینی علیهنه قورولموش بیر نقشه‌دور:

بلنجك وقتده که تمام اهالی کمال امیدوارلیق ایله آقای قوام السلطنه

تهرانا گیدن نماینده‌لر هیئتینه

اردیبهشت آینین ۱۰ ایندان باشلایاراق آذربایجانین هر [illegible] افسرلر و فدائی باشچیلاری طرفیندن گیدن نماینده‌لر [illegible] تلغرافلار ویرلمکده [illegible]

بو تلغرافلاردا [illegible] اولونور که آذربایجان [illegible] [illegible] اولان آزادلیقدان [illegible] آذربایجان خلقینین آزادلیقی و سعادتی ایله اویون اولمب و یا آذربایجان ملی حکومتینین مدنی، اقتصادی و سایر ساحه‌لرده باشلادیغی جدی اصلاحاتا مانع اولا، ممانعت ایتمیلر و بو تلغرافلارین آخرینده افسرلر و فدائی باشچیلاری طرفیندن اطمینان ویرلمیشدور که تمام عسگرلر و فدائی‌لر نیجه که آذربایجان ملی حکومتینین تشکیلینده اوز امتحانلارینی ویریبلر بو حکومتی حفظ ایتمکده ده قادر و آماده‌درلر.

نین اقداملرینین نتیجه‌سینه منتظر درلر و افکار عمومی اونون سیاستیندن طرفدار دور بیر عده کارگرلری اونون ضدینه تحریك ایتمك اونون طرفدار لارینی اونون باشندان داغیتماق ایچون قورولان بیر نقشه دور اونون اجراسینی دا مرموز ژاندارم عهده‌سینه محول ایدوبلر یا اینکه بوگونه کیمی مختلف روزنامه‌لرده چوخ دفعه‌لر ژاندارم و اونون مرموز امریقالی مستشاری حقنده مقاله‌لر یازیلوب یقین دور که بو ایش بیر اتفاقی اشتباه دگل بلکه

آقای قوامین مخالفلری هوردا اوز اوشاق تحریکات لاریندان ال گوتورمیوب اوز فکرلرینی ایله اشتیولار که بو بویوک ماتوراونون نتیجه‌جرا ایله‌مسینلر بو دلیله گوره آقای قوام السلطنه گرگ دستور ویره صلاحیت‌دار آداملاردان چوخ تیز جدیت ایله بو موضوعی تعقیب ایدیب خلقین دشمنلرینی خلقه نشان ویریب و مجازات ایده‌لر.

نه وقته کیمی گرگ کارگرلرین قانی مردار نقشه و هوسلردن یاه بیهوده توکولسین.

آتی صحیفه‌دن بقیه

کبریت کارخانه‌سینین کارگرلری طرفیندن

تهران. آذربایجان خلقینین و آذربایجان دموکرات فرقه‌سینین عزیز نماینده‌لری.

اوزی: تبریزده نشر اولونان. آذربایجان ـ آزادملت‌ـ یی شرق ـ و تهراندا: ظفر ـ رهبر ـ مردم ـ ایران ما ـ رستاخیز ایران ـ داد روزنامه‌لرینه.

بیز آلتی یوز ایکرمی بیر نفر کبریت کارخانه‌سینین کارگرلری اوز محترم نماینده‌لریمیزدن مذاکره ایتدیکلری وقت ایندی‌یه قدر آذربایجان خلقی تاریخ بویی ایران خلقینین آزادلیقی و سعادتی یولوندا فداکارلیق گوستردیگینه گوره بوگون اوز ملی آزادلیقینی حفظ ایتمکه‌برابر بوتون ایرانین ایالت و ولایت لرینده حقیقی دموکراسی اوردیمین قورولماسینی طلب ایدیریك.

ـ آذربایجان خلقی ایران ملت لرینین‌ده حقیقی دموکراسی اصولیله اداره اولونماسینی آذربایجانین ملی آزادلیقینین ایرانین داخلی حدودینده محفوظ قالماسینی محترم نماینده‌لر یمیزدن ایسته‌ییریك بونا گوره‌ده شبهه‌سیزلیق آذربایجان خلقی اوز نماینده‌لرینین حقیقی‌نین‌بو آرزولارینی یئرینه یئتیرمه‌لری ایچون آرتیق درجه‌ده جدیت گوسترمه‌لرینی و بو ایشده موفقیت‌لر الده ایتمه‌لرینی آرزو ایدیریك الی یوز ایکرمی بیر نفر کبریت کارخانه‌سی طرفیندن.

اکبر محمد علی ـ علی حسین پورنجفی ـ تقی مهماز زاده ـ محمد سیجانی ـ ابراهیم شتکلانی ـ اسد عجبی فرشباف حمید [illegible] ـ حسن پور ـ علی نصرپور ـ بهادری ـ محمود حیفی.

خسروی کارخانه‌سینین کارگرلری طرفیندن

تهران. آذربایجان خلقینین نماینده‌لری و ملی حکومتینین باش وزیری پیشه‌وری.

اوزی. آذربایجاندا چیخان: آذربایجان ـ آزادملت‌ـ یی شرق روزنامه لرینه و تهراندا: چیخان ایرانما ـ رهبر ـ داد ـ رستاخیز ایران ـ ظفر روزنامه‌لرینه.

بیز اوچ یوز نفر خسروی کارخانه‌سینین کارگرلاری آذربایجان خلقینین حرمتلی نماینده‌لریندن خصوصا باش‌وزیریمیز پیشه‌وری‌دن: ملی آزادلیقیمیزی و ایران ملتینین آزادلیق و حقوقلارینی حفظ اولونماسینی و ایران استقلالی حدودینده

آذربایجان خلقینین ملی حکومتینین و آزادلیقینین محفوظ قالماسینی و ایراندا حقیقی دموکراسی بیر اصولین یارانماسینی سیز نماینده‌لردن ایسته‌ییریك

بو یولدا آذربایجان خلقی هرجور فداکارلیق‌دان سابقه ایتمدیکی کیمی بو آزادلیقی قالاری ایله ساخلاماغا حاضر درلر.

خسروی کارخانه‌سینین کارگرلری طرفیندن گربلائی ابراهیم مشهدی یوسف ـ ارشق. میرعلی اصغر ـ محمدعلی دیبائی مشهدی رضا ـ یوسف آقا ـ عباس تقی ـ مرحمت خانم

ایران کارخانه‌سینین کارگرلری طرفیندن

تهران: آذربایجان خلقینین نماینده‌لرینه و اونون رئیسی آذربایجان ملی حکومتینین باش وزیری پیشه‌وری جنابلارینا.

اوزی تبریزده نشر اولونان: آذربایجان آزاد ملت یی شرق و تهراندا: ایران ما ـ مردم ـ ظفر و رستاخیز ایران ـ داد روزنامه لرینه.

بیز ایکی یوز اوتوز نفر ایران کارخانه‌سینین کارگرلری اوز محترم نماینده‌لریمزدن دانیشیق و مذاکره لرینده آذربایجان آزادلیقینی و ملی حکومتین ایرانین استقلالی حدودینده محفوظ قالماقلا برابر بوتون ایران دا دموکراسی بیر اصولین قورولماسینی و ایران ملتنین حقوقینین محفوظ قالماسینی سیز نماینده‌لردن ایستیریك. بو یولدا آذربایجان خلقی دوغانی ـ کیشیلی ـ آروادلی هاموسی بیر نفر کیمی حاضر و آماده درلر.

ایکی یوز اوتوز نفر طرفیندن. اکبر غفاری ـ محمود چاوشیان ـ احمد [illegible] ـ مشهدی اکبر محمدتقی‌زاده ـ حاجی محمد [illegible] ـ مشهدی علی ولی پور ـ جعفر [illegible] نفر [illegible].

توخوجی کارخانه‌سینین کارگرلری طرفیندن

تهران: آذربایجان خلقینین ملی نماینده‌لرینه و اونون رئیسی آذربایجان ملی حکومتینین باش وزیری پیشه‌وری جنابلارینا.

اوزی تبریزده چیخان آذربایجان ـ آزاد ملت‌ـ یی شرق و تهراندا نشر اولان ایران ما ـ داد رستاخیز ایران ـ رهبر ـ مردم. روزنامه لرینه

بیز توخوجی کارخانه‌سینین کارگرلری ـ کارمندلری

تهرانا گیتمش سه‌وملی نماینده‌لریمیزدن مذاکره زمانی آشاغیداکی یازدیغیمیز آرزولاردن حیاته گئچمه‌سینی طلب ایدیریك:

ایللر بویی بابالاریمیزین وجوانلاریمیزین توکولمیش پاك قانلاری نهایته آلدیغیمیز آزادلیقی و ملی حکومتیمیزین ایران داخلینده محفوظ قالماسینی ـ ایراندا بیر حقیقی دموکراسی حکومتین قورولماسینی و ایرانین او بیری ایالت و ولایت لرینده آزادلیقین ایجاد ایدلمه‌سینی مذاکره زمانی نظره آلدیغیزی بیز ایش بیون‌لیق آذربایجان خلقی طرفیندن طلب ایدیریك. بیز سیز نماینده‌لریمزه اینانیریق و دوغرو یولو گوستریلن طلبلریمیزین حاته گئچمه‌سی ایچون بوتون حضوریمیز ایله برابر جانمیزدان گئچمه‌گه حاضریق.

توخوجی کارخانه‌سینین کارگرلری طرفیندن رضازاده ـ صمد سرحددار ـ میکائیل چشم‌آفر دوشاب ـ جواد سوستی ـ محمدعلی مقتدر اسلام علی‌اکبر زاده حسن [illegible].

بیرینجی حومه[illegible]

تهران: آذربایجان [illegible] نماینده‌لری و ملی حکومت[illegible]

اوزی: آذربایجان [illegible] یی شرق، تهراندا: [illegible] ایران ظفر ـ رستاخیز ایران ـ داد روز[illegible]

بیز یندی یوز اللی [illegible] نماینده لریمیزدن ایران داخلینده [illegible] خلقین آزادلیقین حفظ اولونماسینی و [illegible] ایالت و ولایت لرینده ـ حقیقی دموکراسی [illegible] برقرار اولماسینی ایسته‌ییریك

بیز [illegible] آذربایجان خلقی ـ و بوتون [illegible] بایجان [illegible] فرقه‌سینین [illegible] قالانا قدر آذربایجان [illegible] ماندان و ایران ملتلرینین حقوقلاری‌نین محفوظ قالماسی ایچون حاضر و آماده‌ییك. یندی یوز اللی نفر عضولری طرفیندن: علی‌اکبر صفری ـ [illegible] ـ حسین [illegible] ـ [illegible] خاز ـ کریم رحمانیان ـ حسین محمودزاده ـ [illegible] زاده ـ غلام آدم برا ـ طلائی.